

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 109/21
Люксембург, 22 юни 2021 г.

Решение по дело C-439/19
Latvijas Republikas Saeima (Точки за пътнотранспортни нарушения)

Правото на Съюза относно защитата на данните не допуска латвийската правна уредба, която задължава Органа за безопасност на движението по пътищата да предоставя достъп на обществеността до данните относно точки, наложени на водачите за пътнотранспортни нарушения

Не е доказано, че този режим е необходим за постигане на преследваната цел, а именно подобряване на пътната безопасност

На В, което е физическо лице, са наложени точки за едно или повече нарушения на правилата за движение по пътищата. Тези точки са вписани от Ceļu satiksmes drošības direkcija (Дирекция за безопасност на движението по пътищата, Латвия) (наричана по-нататък „CSDD“) в националния регистър на превозните средства и техните водачи.

Съгласно латвийската правна уредба относно движението по пътищата¹ информацията относно точките, наложени на водачите на превозни средства за пътнотранспортни нарушения, вписана в този регистър, е достъпна за обществеността и се съобщава от CSDD на всяко лице, което поиска това, без да е необходимо съответното лице да доказва наличието на специфичен интерес от получаването ѝ, включително на икономическите оператори с цел повторна употреба. Тъй като изпитва съмнения относно законосъобразността на тази правна уредба, В подава конституционна жалба пред Latvijas Republikas Satversmes tiesa (Конституционен съд, Латвия), за да може този съд да прецени дали посочената правна уредба е съобразена с правото на неприкосновеност на личния живот.

Конституционният съд приема, че при преценката на това конституционно право той трябва да вземе предвид Общия регламент относно защита на данните (наричан по-нататък „ОРЗД“)². Поради това посочената юрисдикция иска от Съда да изясни обхвата на няколко разпоредби от ОРЗД, за да установи дали латвийската правна уредба относно движението по пътищата е съвместима с този регламент.

В решението си, постановено от голям състав, Съдът приема, че **ОРЗД не допуска разглежданата латвийска правна уредба. Съдът констатира, че не е доказано, че съобщаването на лични данни относно точките за пътнотранспортни нарушения е необходимо с оглед на посочената от латвийското правителство цел за подобряване на пътната безопасност.** Освен това според Съда нито правото на обществеността на достъп до официални документи, нито правото на свобода на информацията обосновават подобна правна уредба.

Съображения на Съда

На първо място Съдът приема, че обработването на лични данни относно точките за пътнотранспортни нарушения представлява „обработване на лични данни, свързани с

¹ Член 14¹, параграф 2 от Ceļu satiksmes likums (Закон за движението по пътищата) от 1 октомври 1997 г. (Latvijas Vēstnesis, 1997 г., № 274/276).

² Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 2016 г., стр. 1).

присъди и нарушения³, за което ОРЗД предвижда засилена защита поради особена чувствителност на съответните данни.

В този контекст той отбелязва като начало, че данните относно точките за пътнотранспортни нарушения са лични данни и че съобщаването им от CSDD на трети лица представлява обработване, което попада в материалното приложно поле на ОРЗД. Всъщност това приложно поле е много широко и посоченото обработване не спада към изключенията от приложимостта на този регламент.

Така, от една страна, разглежданото обработване не попада в обхвата на изключението, свързано с неприлагане на ОРЗД към обработване в хода на дейност, която е извън приложното поле на правото на Съюза⁴. Това изключение следва да се разглежда като имащо за единствен предмет изключването от приложното поле на посочения регламент обработването на лични данни, извършвано от държавните органи в рамките на дейност, насочена към запазване на националната сигурност, или на дейност, която може да бъде причислена към същата категория. Тези дейности обхващат по-специално защитата на съществените функции на държавата и на основните интереси на обществото. Дейностите, свързани с безопасността на движението по пътищата, обаче не преследват такава цел и следователно не могат да бъдат причислени към категорията на дейностите, чиято цел е защитата на националната сигурност.

От друга страна съобщаването на личните данни относно точките за пътнотранспортни нарушения не съставлява и обработване, което попада в приложното поле на изключението, предвиждащо неприлагане на ОРЗД към обработване на лични данни от компетентните органи в наказателната сфера⁵. Всъщност Съдът приема, че в рамките на посоченото съобщаване CSDD не може да се счита за такъв „компетентен орган“⁶.

За да определи дали достъпът до личните данни относно точките за пътнотранспортни нарушения представлява обработване на лични данни, отнасящо се до „нарушения“⁷, което се ползва със засилена защита, Съдът констатира, като се основава по-специално на процеса на създаването на ОРЗД, че това понятие се позовава изключително на престъпленията. При все това фактът, че в латвийската правна система пътнотранспортните нарушения са квалифицирани като административни, не е определящ при преценката дали тези нарушения попадат в обхвата на понятието за престъпление, доколкото става въпрос за самостоятелно понятие на правото на Съюза, което изисква самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Съюза. Така, след като припомня трите релевантни критерия за преценка на наказателноправния характер на дадено нарушение, а именно правната квалификация на нарушението във вътрешното право, естеството на нарушението и степента на строгост на наложената санкция, Съдът приема, че **разглежданите пътнотранспортни нарушения попадат в обхвата на понятието „нарушение“ по смисъла на ОРЗД.** Що се отнася до първите два критерия, Съдът констатира, че макар разглежданите нарушения да не са квалифицирани в националното право като „престъпления“, подобен характер може да произтича от естеството на нарушението и по-специално от репресивната цел на санкцията, до налагането на която може да доведе то. В случая налагането на точки за пътнотранспортни нарушения, както и другите санкции, които могат да бъдат наложени в резултат от извършването на подобни нарушения, наред с останалото, преследват и такава репресивна цел. Що се отнася до третия критерий, Съдът отбелязва, че само пътнотранспортните нарушения с определена тежест предполагат налагането на точки и следователно могат да доведат до налагане на

³ Член 10 ОРЗД.

⁴ Член 2, параграф 2, буква а) ОРЗД.

⁵ Член 2, параграф 2, буква г) ОРЗД.

⁶ Член 3, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 2016 г., стр. 89).

⁷ Член 10 ОРЗД.

санкции с известна строгост. Освен това налагането на такива точки по принцип се добавя към наложената санкция и кумулирането на посочените точки има правни последици, които могат да стигнат дори до забрана за управление.

На второ място Съдът приема, че **ОРЗД не допуска латвийската правна уредба, която задължава CSDD да предоставя на обществеността достъп до данните относно точките, наложени на водачите за извършването на пътнотранспортни нарушения, без да е необходимо лицето, поискала достъп, да доказва наличието на специфичен интерес от получаването им.**

В този контекст Съдът подчертава, че подобряването на безопасността на движението по пътищата, посочено в латвийската правна уредба, представлява призната от Съюза цел от общ интерес и следователно държавите членки могат да квалифицират пътната безопасност като „задача от обществен интерес“⁸. При все това не е доказано, че латвийският режим за съобщаване на лични данни относно точките за пътнотранспортни нарушения е необходим за постигане на преследваната цел. Всъщност, от една страна, латвийският законодател разполага с множество способи за действие, които биха му позволили да постигне тази цел по друг начин и които нарушават в по-малка степен основните права на засегнатите лица. От друга страна, следва да се има предвид чувствителността на данните, свързани с точките за пътнотранспортни нарушения, както и фактът, че публичното им съобщаване може да съставлява сериозна намеса в правата на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни, тъй като може да предизвика неодобрение на обществото и да доведе до заклеяване на съответното лице.

Освен това Съдът счита, че предвид **чувствителността на посочените данни и сериозността на разглежданата намеса в тези две основни права, последните имат предимство както пред обществения интерес от достъп до официални документи, какъвто например е националният регистър на превозните средства и техните водачи, така и пред правото на свобода на информацията.**

На трето място, по същите причини Съдът приема, че **ОРЗД не допуска латвийската правна уредба и доколкото тя разрешава на CSDD да съобщава данните относно точките, наложени на водачите на превозни средства за пътнотранспортни нарушения, на икономически оператори, за да могат последните да ги използват повторно и да ги съобщават на обществеността.**

На четвърто и последно място Съдът уточнява, че принципът на предимство на правото на Съюза не допуска запитващата юрисдикция, сезирана с жалба срещу латвийското законодателство, което е квалифицирано от Съда като несъвместимо с правото на Съюза, да реши да запази правните последици на това законодателство до датата на обявяване на окончателното си решение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

⁸ По силата на член 6, параграф 1, буква д) от ОРЗД обработването на лични данни е законосъобразно, когато е „необходимо за изпълнението на задача от обществен интерес“.